

Tidligere i Tidsskriftet

Fremtidens barneklinnk?

Fremtidens barneklinnk ble for 50 år siden beskrevet i Tidsskriftet nr. 13–14/1954 side 467 som kostnadsbesparende, ved at det ville bli behov for færre sykepleiere. Sirkulasjonen av pasienter ville bli større når mor tok over rollen som sykepleier for barnet.

Skil ikke mor og barn fra hverandre fordi om barnet skal inn på sykehus, blir det hevdet i *Lancet*⁸. Moren skal fortsatt være den som har ansvaret for alt stellet av barnet; det er hun som skal være «sykepleierske» for barnet når det legges inn til en operasjon eller til medisinsk behandling. — For mange vil det sikkert virke uvant, eller endog betenkelig, med et slikt prinsipp, men systemet har sine tilhengere, og *Lancet* hevder at det i hvert fall er tre gode grunner til at det bør gjennomføres i praksis.

For det første er det den psykologiske side av saken. Det er en tiltagende og øyensynlig velbegrunnet oppfatning at barnets emosjonelle utvikling blir avbrutt og undertiden alvorlig skadet når det fjernes fra moren og legges inn på sykehus. Dernest er det spørsmål om hva som er mest bekvemt. Sir James Spence har gjentatte ganger hevdet at et barn vil tolerere en injeksjon e. l. langt bedre hvis det sitter på morens fang enn når det er blant fremmede. Og endelig er det spørsmålet om de nosokomiale infeksjoner, «cross infection», som Mr. & Mrs. Pickerrill gir en nærmere redegjørelse for i samme nummer av nevnte tidsskrift. Her oppnår en store fordeler når stellet av barnet utelukkende foretas av moren i eget rom, idet faren for «cross infection» da blir redusert til et absolutt minimum.

Dette er ingen ny idé. Spence har allerede i flere år drevet sitt hospital for barn og mødre, et hospital som ble skapt ut fra en gammel rekkebebyggelse i Newcastle. Her har hver enkelt mor barnet hos seg i sitt eget rom, barnet har sine egne klær og sitt eget leketøy, og rommet virker som et hjemlig barneværelse. Å mate, vaske, legge og stelle barnet er hele tiden morens oppgave. Og hun ber ikke om fri-kvelder, for hun føler seg bedre og har langt mer ro i sitt sinn når hun er sammen med barnet enn hvis hun forlot det på sykehuset og selv dro hjem. Fordelene ved denne ordningen sammenfattes i fire punkter. For det første er det uomtvistelig det beste for barnet. For det annet er det til morens beste, for hun får anledning til å følge barnet etter som bedringen skrider fram, får tillit til seg selv og styrker båndene som knytter henne til sitt barn. For det tredje er det til fordel for de unge sykepleierskeelevene, for de lærer meget av mødrene om hvordan man skal behandle barn og høster også en god del livskunnskap. Og for det fjerde kan medisinske studenter se hvordan et barn blir stelt i hjemmet og få innblikk i en mors følelser overfor sitt barn.

⁸ *Lancet* I: 447, 1954.

Uavhengig av Spence har Mr. og Mrs. Pickerrill kommet fram til de samme synspunkter. De arbeider med plastisk kirurgi av leppe-gane-spalter, og det viktigste for dem har vært å bekjempe infeksjonsfaren, særlig «cross infection». Den eneste ufarlige omgangsvenn barnet har, er moren; hun har en fordel som ikke kan bli etterlignet kunstig: hennes antistoffer er påviselige i barnets blod, så barnet ved fødselen er immun overfor morens bakterier og senere utvikler aktiv immunitet overfor dem. Mødrene har også vist seg å være oppgaven voksen, et spørsmål som det fra sykehushold nok kan ha hersket en viss tvil om.

For sykehusene betyr systemet at en trenger færre sykepleiersker. Sirkulasjonen av pasienter blir større, spesielt fordi komplikasjonene og antall liggedager for den enkelte pasient blir redusert. Økonomisk sett har det da også vist seg å være til fordel for sykehuset — når først engangsutgiftene med hensyn til omminnredning er bestridt.

Spence fulgte en enkel regel når det gjaldt å avgjøre hva som var best for et barn som skulle på sykehus: i hvert enkelt tilfelle forestilte han seg at barnet var hans eget. «Jeg har ennå til gode å oppdage,» som han sa, «at det som ikke er bra for våre egne barn, skulle være bra for andre folks barn — en nyttig rettesnor ved alt som angår stell og pleie av barn på sykehus.»

Illustrasjonsfoto SCANPIX/Corbis